

[Finansministeren.]

enkelte områder kommer endnu bedre i overensstemmelse med det meget forskellige lønniveau for de privat ansatte.

Det næste eksempel, jeg gerne vil omtale, er lønningerne til rengøringsassistenter. Her påstår forslagsstillerne, at det offentlige merløn er fra 4 kr. 53 øre til 6 kr. 28 øre. For det første sammenligner forslagsstillerne også her det offentlige faktiske lønninger i hovedstaden med mindstelønnen på det private arbejdsmarked. Det havde ellers været interessant af få realistiske oplysninger om de faktiske lønninger for privat ansatte rengøringsassistenter.

Finansministeriet har ikke mindst forud for overenskomstforhandlingerne i 1973 gjort ihærdige forsøg på at trænge til bunds i omfanget af de kørselsgodtgørelser og andre supplerende lønydelser, som er nævnt i rengøringssekskabernes stillingsannoncer. Bestræbelserne førte imidlertid ikke til noget resultat; finansministeriet kunne simpelt hen ikke få de ønskede oplysninger.

Endvidere hører det med i billedet, at LO og Dansk Arbejdsgiverforening i 1973 indførte ligeløn på deres område. I konsekvens heraf forhøjede det offentlige sine kvindelønninger, så de kom til at svare til, hvad hovedparten af de statsansatte ikke-faglærte arbejdere fik. Det har imidlertid vist sig, at ligelønnen ikke er slået helt igennem endnu på det private arbejdsmarked. Jeg kan således nævne, at rengøringsassistenter i det offentlige aflønnes nogenlunde på linje med privatansatte mandlige rengøringsassistenter, de såkaldte sanitører.

Det tredje eksempel, jeg vil fremdrage, er kontorlønningerne. Her har forslagsstillerne valgt at se på forskellen mellem statens begyndelsesløn til overenskomstsansatte i hovedstaden og HKs landsoverenskomsts mindsteløn — i begge tilfælde for personer, der forudsættes at have en egentlig lærlingeuddannelse. Jeg tvivler på, at landsoverenskomstens mindstesats fandt anvendelse på noget betydende antal kontorfunktionærer i København. Men når man som forslagsstillerne foretager denne helt uvedkommende og forkerte sammenstilling, kommer man for april 1974 til en månedlig lønforskel på 1.409 kr. Inddrager man her de såkaldte medianantal — de midterste tal i en række af lønninger, som er det nærmeste, man kan

komme gennemsnitslønnen — så formindskes denne forskel, selv denne forskel, stærkt. Forskelle i opgørelsesmåden og mulige forskelle i arbejdets art gør, at spørgsmålet om en eventuel merløn simpelt hen ikke lader sig besvare på det foreliggende grundlag. Jeg kan blot henvise til de betragtelige lønforskelle, som efter Arbejdsgiverforeningens lønstatistik findes for kontorpersonale i fremstillingsvirksomhed sammenlignet med kontorpersonale i handel. Mener forslagsstillerne, at industrien i utilstødelig grad er lønførende, eller tror forslagsstillerne, at der er en fornuftig forklaring, f. eks. som følge af forskelle i arbejdets art?

Jeg vil imidlertid gerne føje til, at jeg er opmærksom på, at i det omfang elementært og meget rutinepræget arbejde på kontorområdet udføres af assistentlønnet personale, da vil lønniveauet i staten ligge på et noget højere niveau end i private erhverv. Det må ses i sammenhæng med, at staten ifølge overenskomsten med HK yder assistentløn til lærlingeuddannede. Det fortjener i denne forbindelse at blive nævnt, at der siden 1969 i to omgange er gennemført en sænkning af de første løntrin i assistentlønskalaen i forhold til sammenlignelige grupper, netop ud fra denne erkendelse.

Jeg har nu nævnt de tre hovedområder, der omfattes af forslagsstillernes kritik, og sammenfattende vil jeg om påstanden om lønføring sige, at statens noget stive lønsystemer medfører, at der uundgåeligt er områder, på hvilke de statslige lønninger ligger over de tilsvarende private lønninger, mens de statslige lønninger på andre områder vil ligge lavere end det private arbejdsmarkeds.

Det fremgår ligeledes af, hvad jeg har sagt, at staten på udprægede lavtlønsområder kan betragtes som lønførende; det gælder ikke mindst nogle typiske kvindedefag, hvor den i 1973 aftalte ligeløn på det private arbejdsmarked altså som sagt tilsyneladende endnu ikke er slået igennem i de udbetalte lønninger.

Endelig skal jeg sige, at vi er opmærksomme på, at statens lønninger kan være noget unuancerede på områder med elementært og rutinepræget arbejde.

De netop nævnte forhold berettiger imidlertid overhovedet ikke til forslagsstillernes påstand om, at den offentlige sektor på sammenlignelige områder er i meget høj grad